

Ikonografija

Pisani izvori:

1. Biblija (Sveto pismo)
2. Apokrifni spisi
3. Hagiografije (žitija svetih)
4. Crkvena poezija
5. Liturgija

1. Biblija (Sveto pismo)

- Stari zavet

39 knjiga

(Mojsijeve (5), Isusa Navina, o sudijama, o carevima (2), dnevnika (2), proroka, psalmi Davidovi, priče Solomonove, Pesma nad pesmama itd.)

- Novi zavet

27 knjiga

(jevandjelja, dela apostola, poslanice, Otkrovenje sv. Jovana s Patmosa)

2. Apokrifni spisi

- Protojevanđelje Jakovljevo-
Bogorodičino detinjstvo i mladost
- Nikodimovo jevanđelje-
Stradanja Hrista od Raspeća do Vaskrsenja

3. Hagiografije (žitija svetih)

- Prološko žitije-
skraćeni tip, služi za crkvene potrebe
- Puno žitije-
opširan tip, namenjen širem krugu čitalaca
- Važna su i žitija lokalnih svetitelja

4. Crkvena poezija

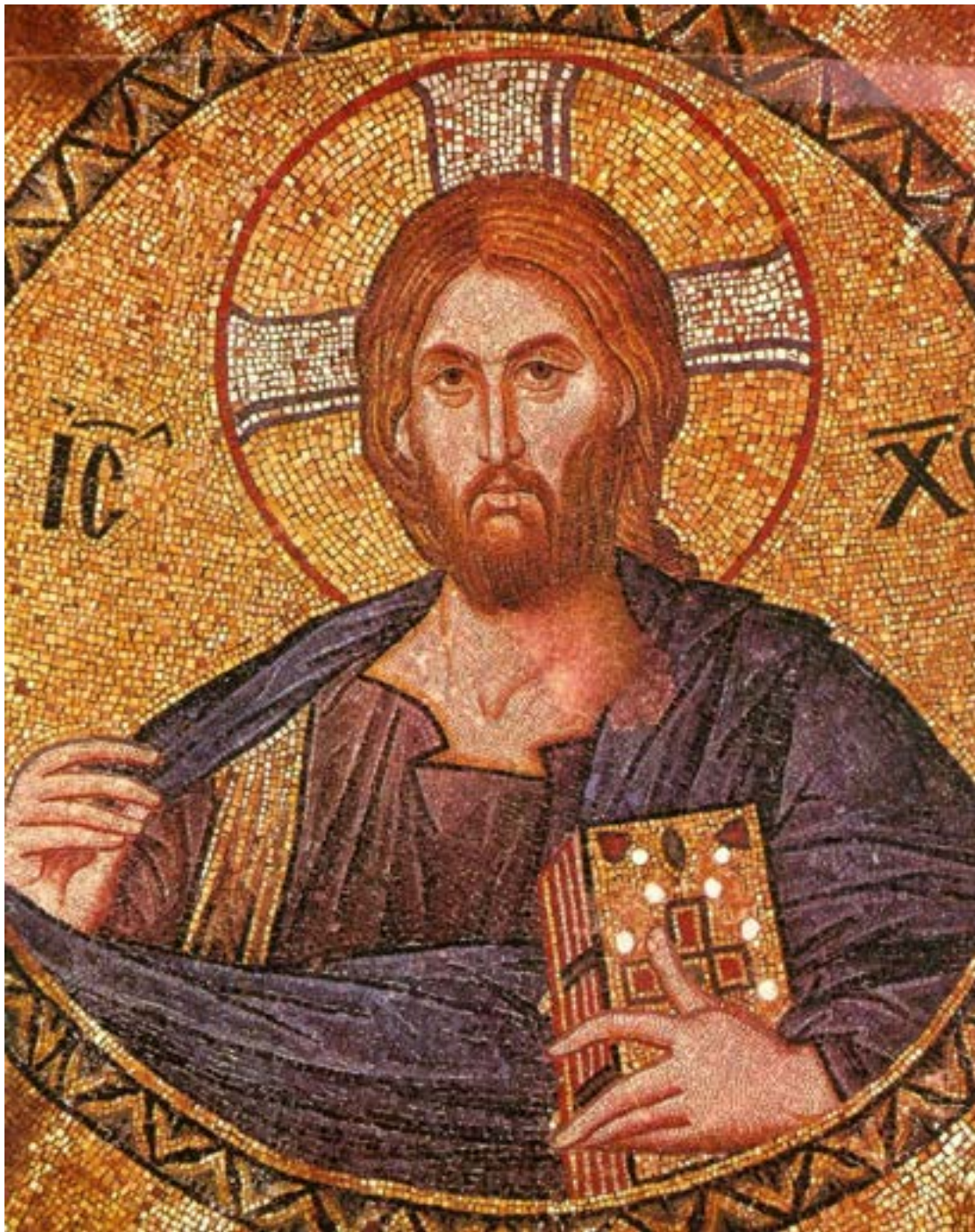
- Bogorodičin akatist- 12 ikosa i 12 kondaka
- Proroci su te (odozgo) nagovestili
- Šta ćemo ti prineti, Hriste? (Božićna stihira)

5. Liturgija

- Liturgija sv. Jovana Zlatoustog
- Liturgija sv. Vasilija Velikog
- Liturgija pređeosvećenih darova

Hristos

- Sredovečan “u svojim godinama”
Pantokrator (Svedržitelj)
- Emanuil- dete (prorok Jezekilj)
- Starac dana- starac (prorok Danilo)
- Anđeo velikog saveta
- Sredovečan “u drugom obličju”

Hristos “u
svojim
godinama”
Pantokrator
(Svedržitelj)

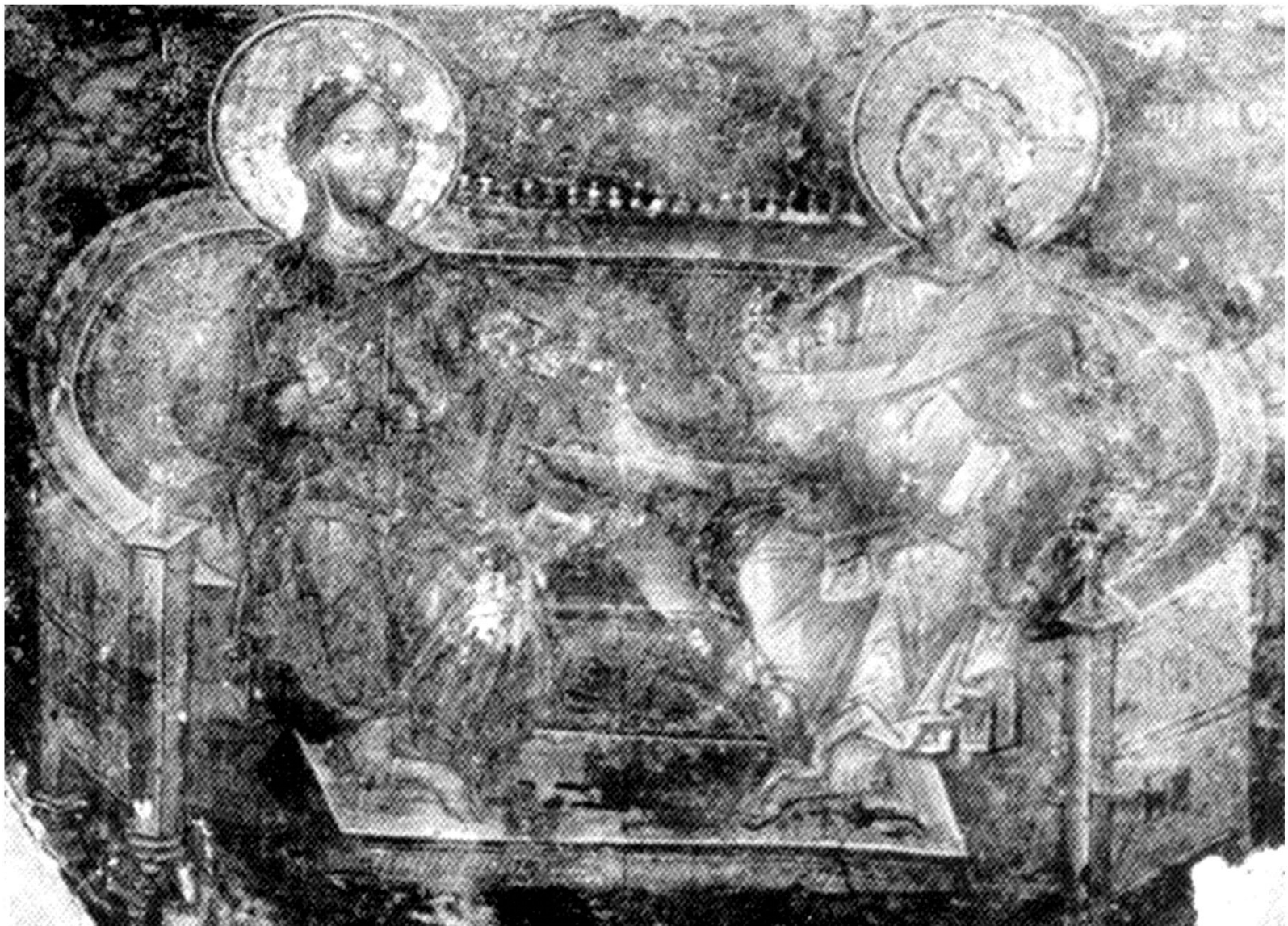
Hristos Emanuil- dete (prorok Jezekilj)

Hristos Emanuil- dete (prorok Jezekilj)

Hristos Starac dana- starac (prorok Danilo)

Predstava Svete trojice

Predstava
Svete trojice

Hristos Anđeo velikog saveta

Hristos
“u drugom
obličju”

Bogorodica

Oranta

Odigitrija (Putevoditeljica)

Eleusa (Milostiva)- Pelagonitisa

Paraklisa- sa svitkom

Znamenja (Platitera)

Šira od nebesa

Bogorodica Oranta

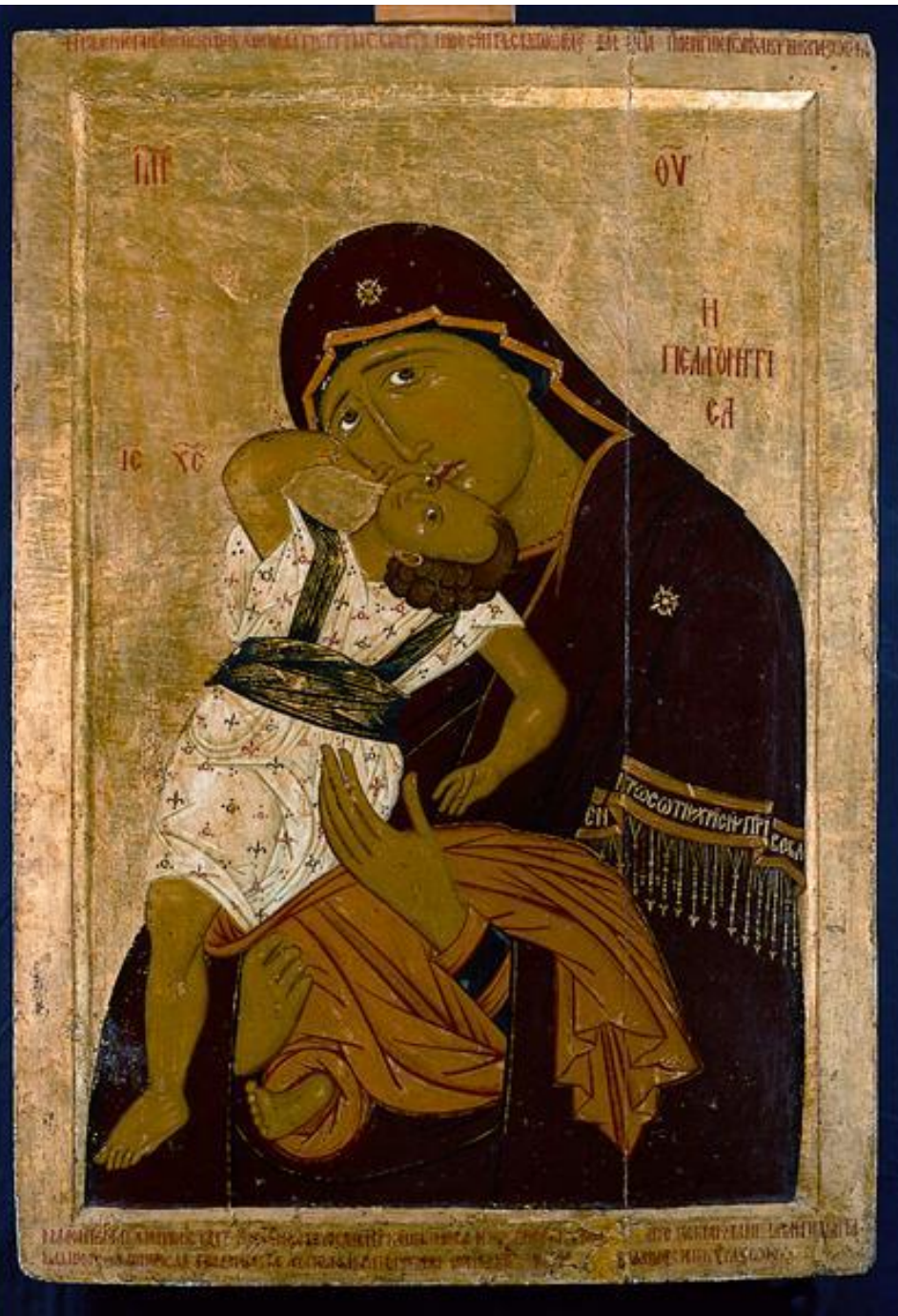

Bogorodica
Odigitrija
(Putevoditeljica)

Bogorodica Eleusa (Milostiva)

Bogorodica Pelagonitisa

Bogorodica
Zastupnica
(Posrednica,
Paraklisa)

Bogorodica
Zastupnica
(Posrednica)
sa svitkom

Bogorodica
Znamenja
(Platitera)

Bogorodica
Znamenja
(Platitera)

Bogorodica Šira od nebesa (sa detetom u posudi)

Ciklus Velikih praznika

1. Blagovesti
2. Rođenje Hrista
3. Sretenje
4. Krštenje
5. Preobraženje Hristovo
6. Vaskrsenje Lazara
7. Ulazak u Jerusalim
8. Raspeće
9. Silazak u ad (Vaskrsenje)
10. Vaznesenje
11. Silazak svetog Duha
12. Uspenje Bogorodice

Blagovesti
Rođenje

Sretenje
Krštenje

Preobraženje
Vaskrsenje Lazara

Ulazak u Jerusalem
Raspeće

Silazak u Ad
Vaznesenje

Silazak Sv. duha
Uspenje

Blagovesti

Rodenje Hristovo

Sretenje (četrdeseti dan po Hristovom rođenju)

Krštenje

Preobraženje (Ilija i Mojsije, Petar, Jovan i Jakov) .

Vaskrsenje Lazara

Ulazak u Jerusalem (Cveti)

Raspeće

Silazak u Ad (Vaskrsenje)

Vaznesenje

Silazak Svetog duha

Uspenje Bogorodice

Ciklus Stradanja Hristovih

Tajna večera

Pranje nogu

Molitva u Getsimanskom vrtu

Izdajstvo Judino

Hristos pred jevrejskim sudijama Anom i Kajaфом

Hristos pred Pilatom

Ruganje Hristu

Odricanje Petrovo

Put na Golgotu

Penjanje na krst

Raspeće

Skidanje s krsta

Polaganje u grob

Oplakivanje

Tajna večera

Pranje nogu

Molitva u (Getsimanskom) vrtu

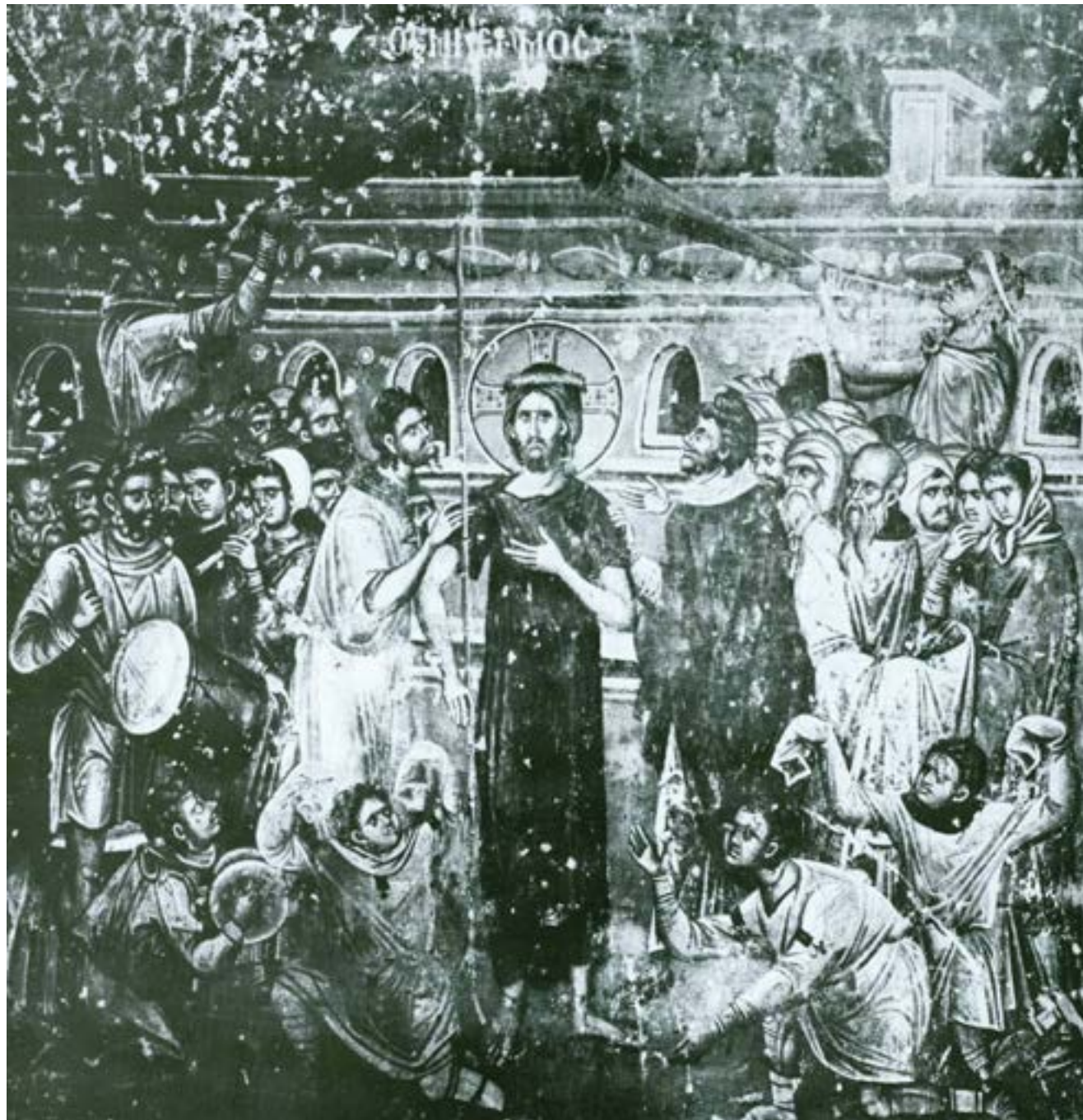
Izdajstvo Judino

Suđenje Hristu
pred Anom (i
Kajafom),
jevrejskim
starešinama

Pilatov sud

Ruganje Hristu

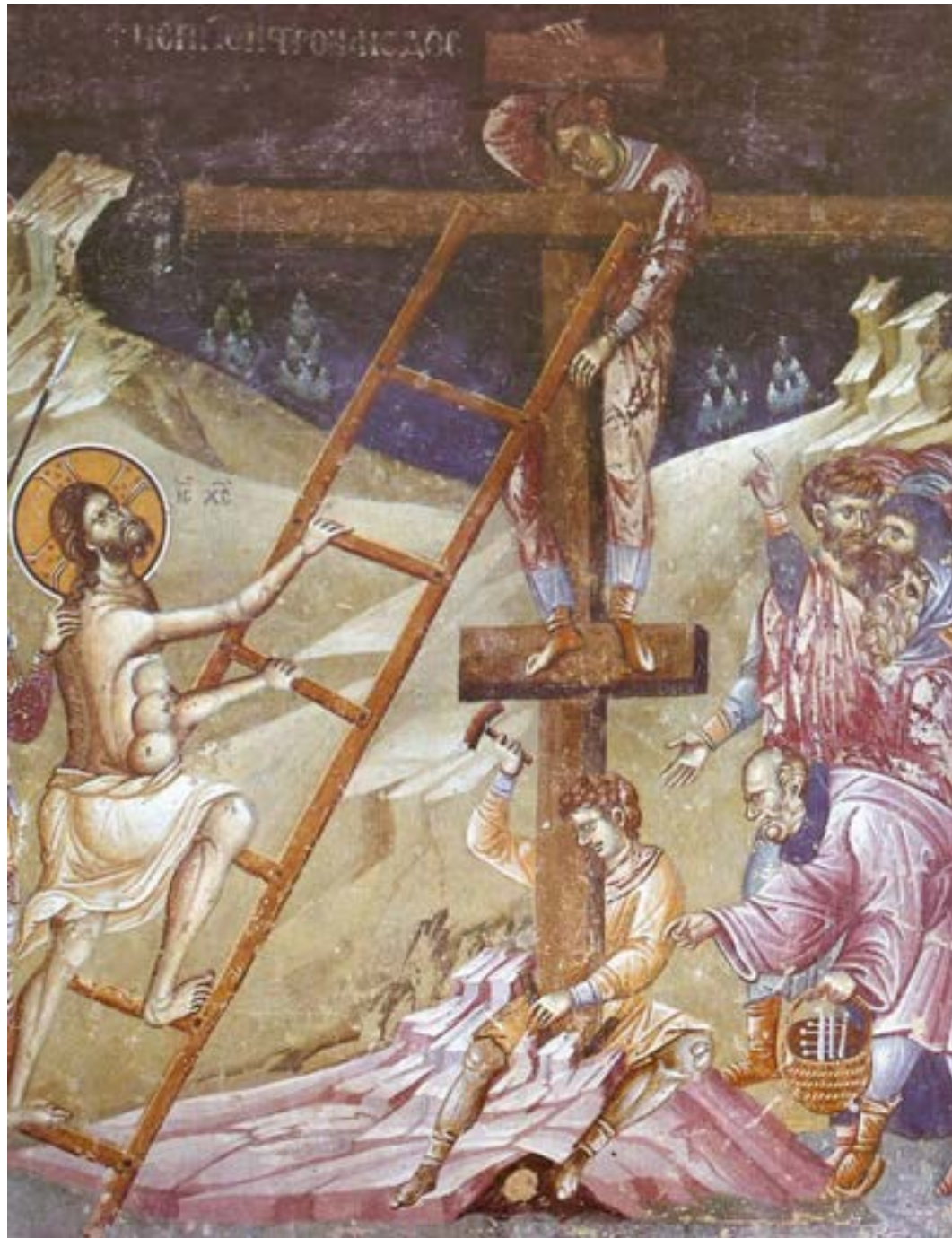

Trokratno odricanje Petrovo

Put na Golgotu

Penjanje na krst

Skidanje s
krsta

Oplakivanje

Polaganje u grob

Ciklus Čuda Hristovih

- Čuda

Svadba u Kani

Umnožavanje hlebova i riba

Isceljenje slepog

Isceljenje raslabljenog

Razgovor sa Samarjankom

Izgon trgovaca iz hrama

Isceljenje čoveka bolesnog od vodene bolesti, leproznog i td.

- Parabole

o carskoj svadbi

o bludnom sinu

o mudrim i ludim devicama i td.

Svadba u Kani

Umnožavanje hlebova i riba

Isceljenje raslabljenog

Iscljenje raslabljenog

Isceljenje bolesnog od vodene bolesti

Iscljenje prokaženog (leproznog)

Izgon trgovaca iz hrama

Ciklus Posmrtnih javljanja Hristovih

Mironosice na grobu Hristovom

“Ne dotiči me se” (“Noli me tangere”)

Put u Emaus

Večera u Emausu

Hristos na Tiverijadskom moru

Hristos jede sat (med) i ribu

Neverovanje Tomino

Mironosice na grobu Hristovom

“Ne dotiči me se” (“Noli me tangere”)

Mironosice javljaju apostolima

Večera u Emausu

Hristos na Tiverijadskom moru (Čudesni ribolov)

Hristos jede sat
(med) i ribu

Neverovanje Tomino

Ciklus Bogorodičinog žitija

Odbijanje darova Joakima i Ane

Blagovesti Joakimu

Blagovesti Ani

Susret kod Zlatnih vrata (Bogorodičino začće)

Rođenje Bogorodice

Prvi koraci male Bogorodice

Milovanje male Bogorodice

Blagoslov tri jereja

Vavedenje (petogodišnja Bogorodica)

Molitva prvosveštenika Zaharije pred palicama prosaca

Prvosveštenik predaje Bogorodicu Josifu

Blagovesti na bunaru

Josif čini prekore Mariji

Marija pije vodu izobličenja

Susret Marije i Jelisavete

Bogorodičin ciklus

Odbijanje darova Joakima i Ane

Blagovesti Ani i Blagovesti Joakimu

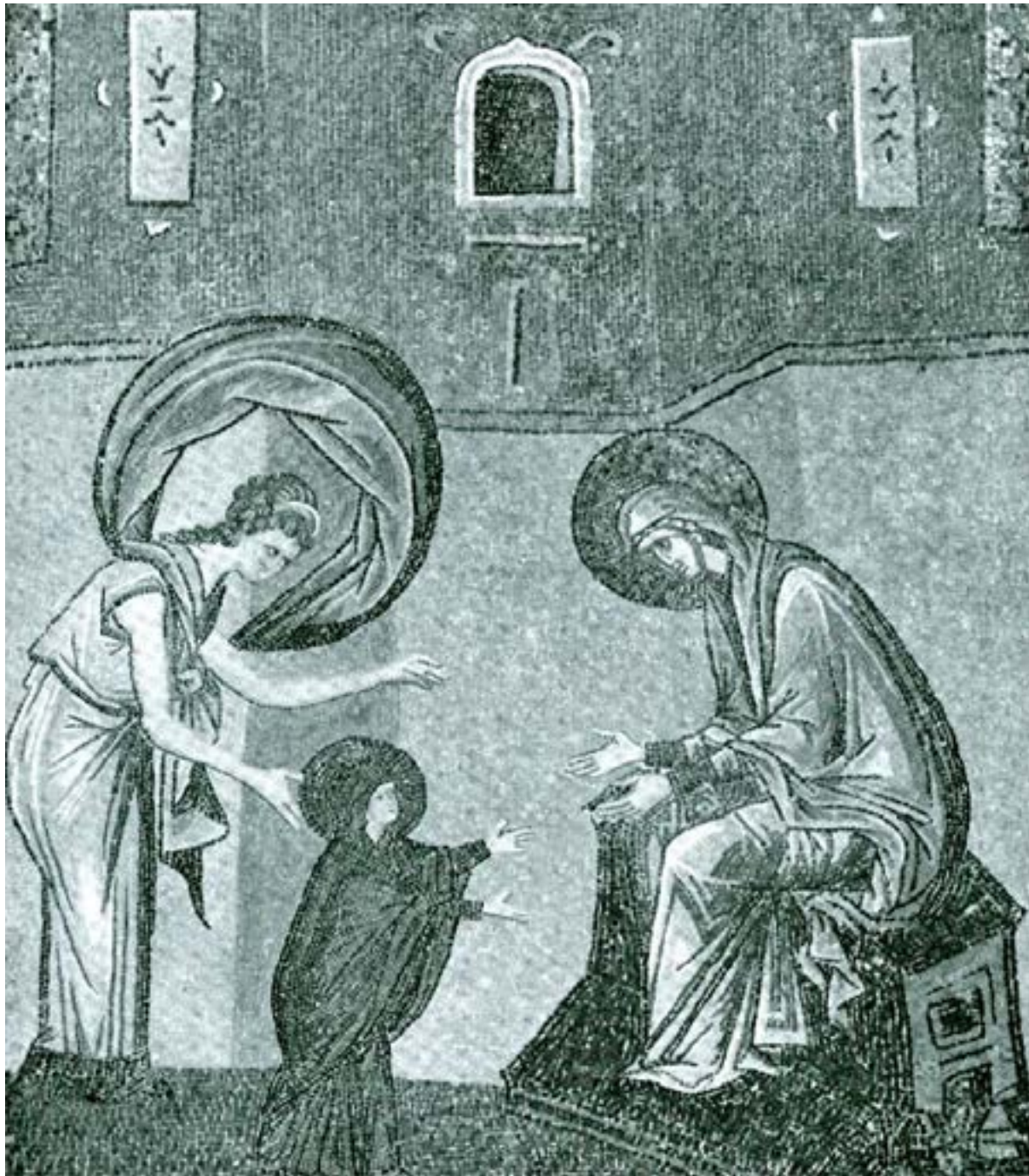

Susret kod Zlatnih vrata

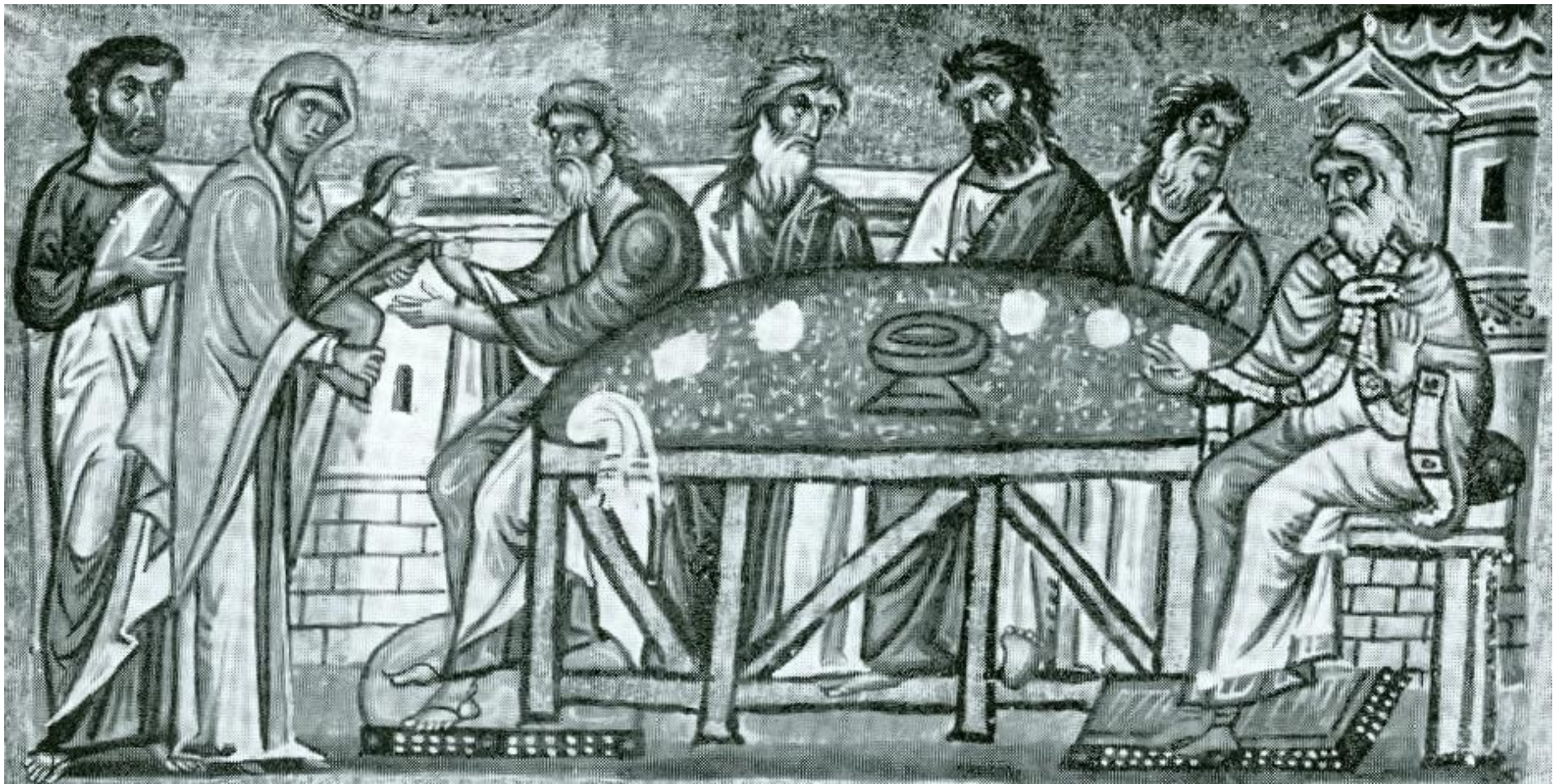
Rođenje Bogorodice

Prvi koraci

Milovanje male Bogorodice

Blagoslov tri jereja

Vavedenje (petogodišnja Bogorodica)

Molitva pred palicama

Predaja Bogorodice Josifu

Molitva pred palicama i
Predaja Bogorodice Josifu

Susret Marije i Jelisavete

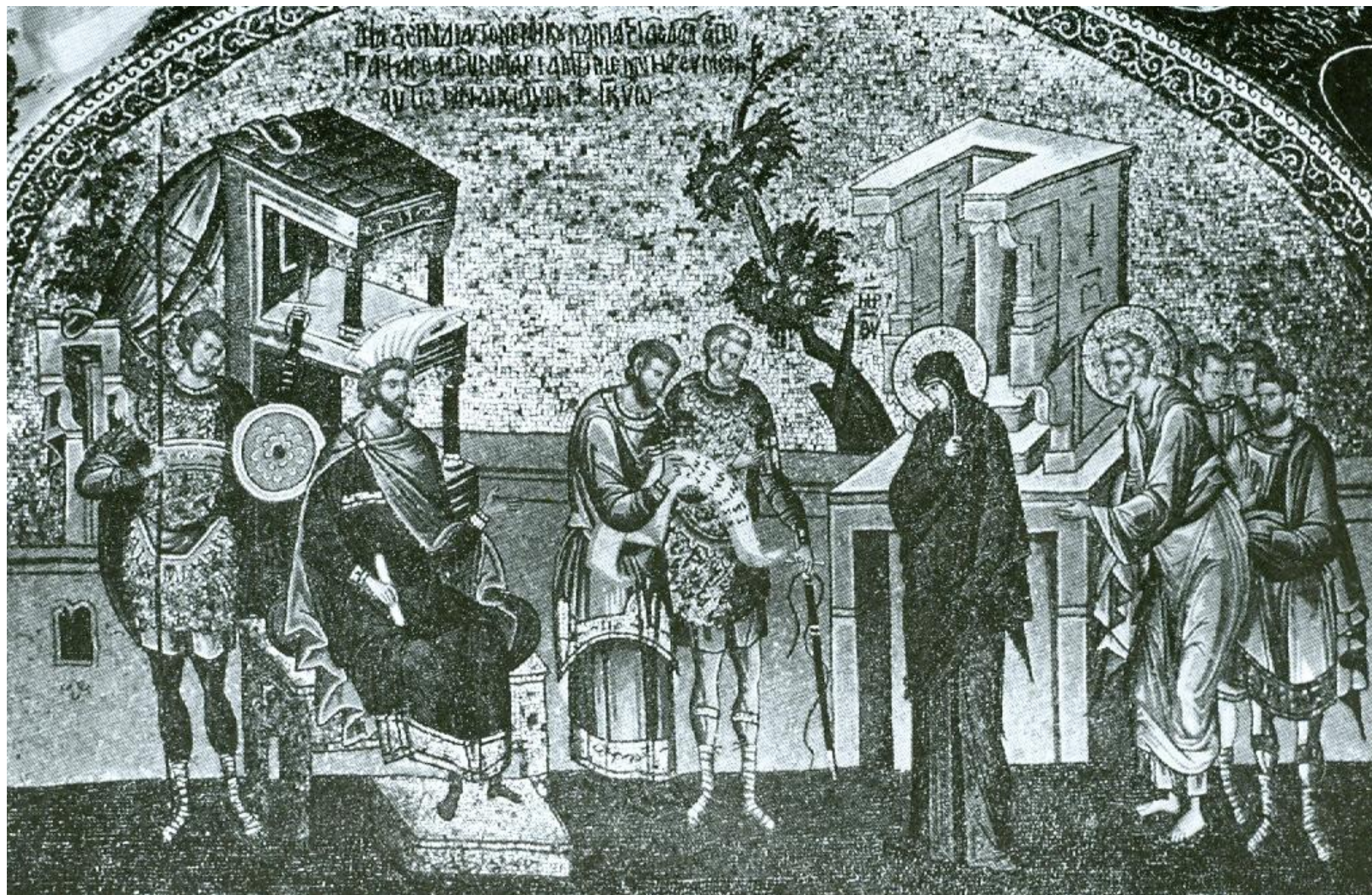

Josif upućuje prekore Mariji

Bogorodica piye vodu iz obličja

Popis u Vitlejemu

Bekstvo u Egipat

Ciklus sv. Jovana Preteče

Blagovesti Zahariji

Rođenje Jovanovo

Pokolj vitlejemske dece i bekstvo Jelisavete

Krštenje Hristovo

Propovedi Jovana Krstitelja na Jordanu

Susret Jovana Krstitelja sa Hristom

Irodova gozba (Salomina igra)

Nalaženje (obretenje) glave sv. Jovana

sv. Jovan Preteča (Krstitelj)

Rođenje sv. Jovana Preteče (Krstitelja)

Krštenje Hristovo

Propoved sv. Jovana Preteče (Krstitelja)

sv. Jovan Preteča
krilati kefaloforos

Starozavetne scene

Avram sreće tri anđela

Gostoljublje Avramovo

Žrtva Avramova

Tri mladića u ognjenoj peći

Neopalima kupina

Lestvice Jakovljeve

Starozavetna Skinija

Premudrost sazda sebi hram

Avram sreće tri anđela

Gostoljublje Avramovo

Žrtva Avramova

Premudrost sazda sebi hram

Starozavetna Skinija

Ciklus sv. Nikole

- Mladost, napredovanje u crkvenoj hijerarhiji i smrt:

Rođenje sv. Nikole

Polazak u školu

Sv. Nikola postaje đakon

Sv. Nikola postaje prezviter

Sv. Nikola postaje episkop

Smrt sv. Nikole

- Čuda (za života i nakon smrti):

Sv. Nikola utišava buru na moru

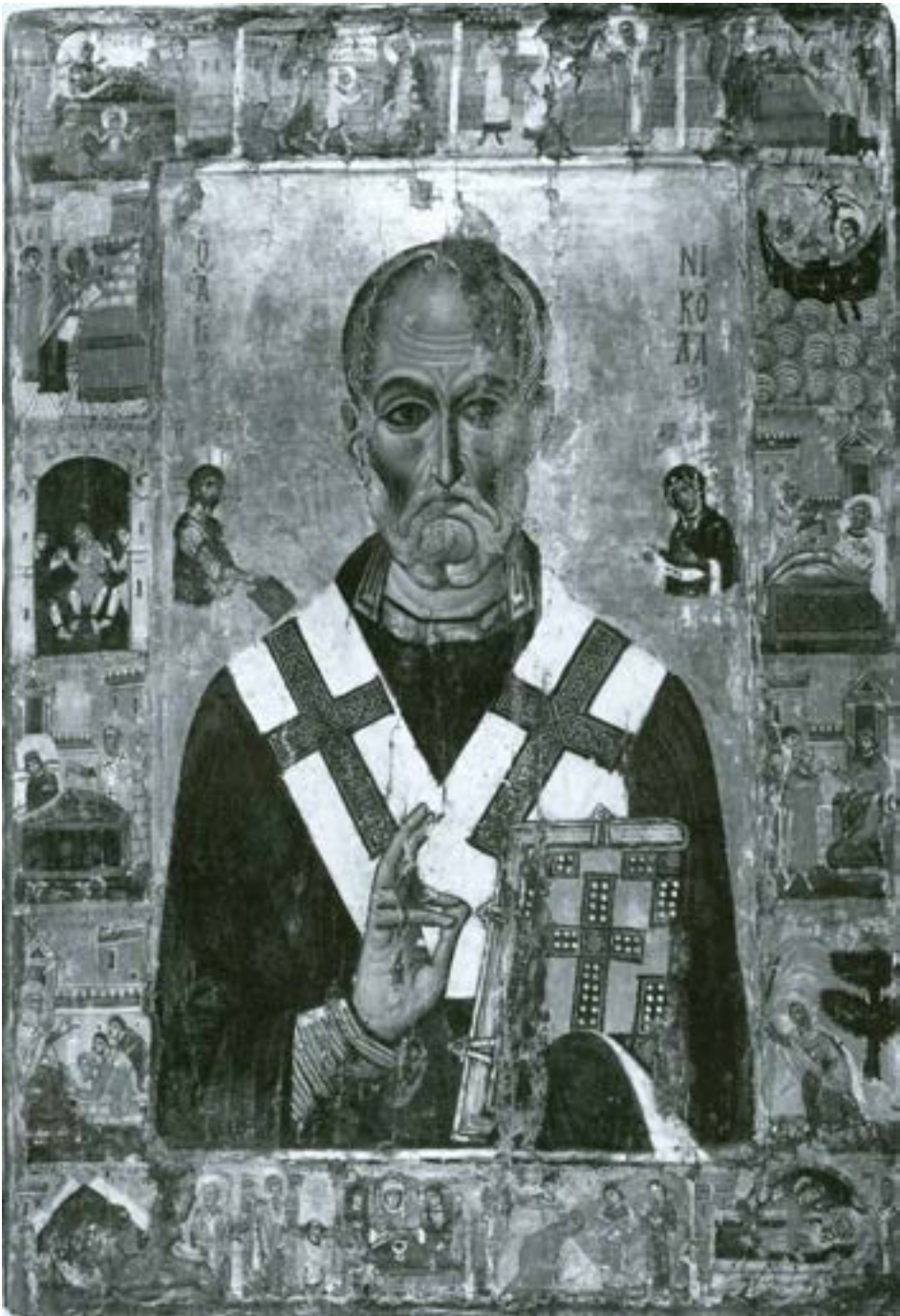
Sv. Nikola spasava tri devojke od bluda

Sv. Nikola se javlja u snu caru Konstantinu

Sv. Nikola izbavlja tri vojvode iz tamnice

Sv. Nikola vraća vid Stefanu Dečanskom

Ciklus sv. Nikole

Rođenje sv. Nikole i Polazak u školu

Sv. Nikola postaje đakon i Sv. Nikola postaje prezviter

Sv. Nikola
postaje
episkop

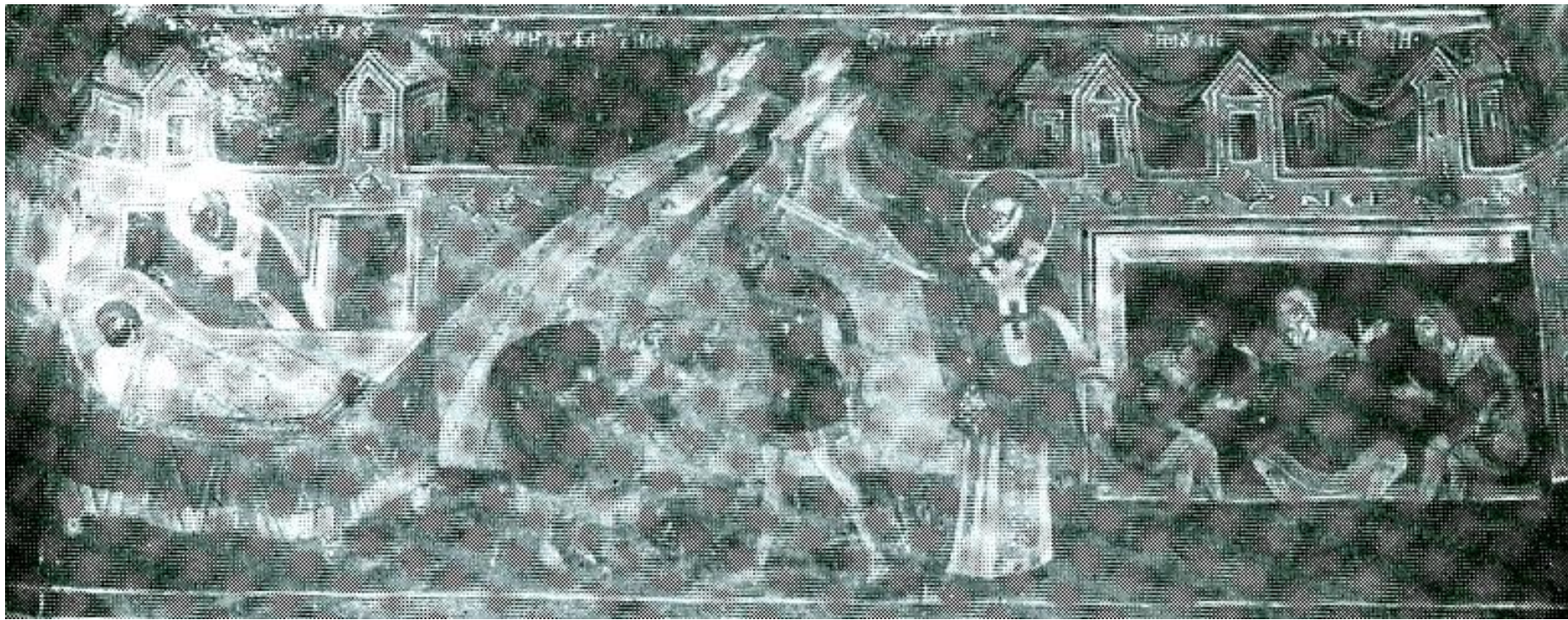
Sv. Nikola spasava tri devojke od bluda

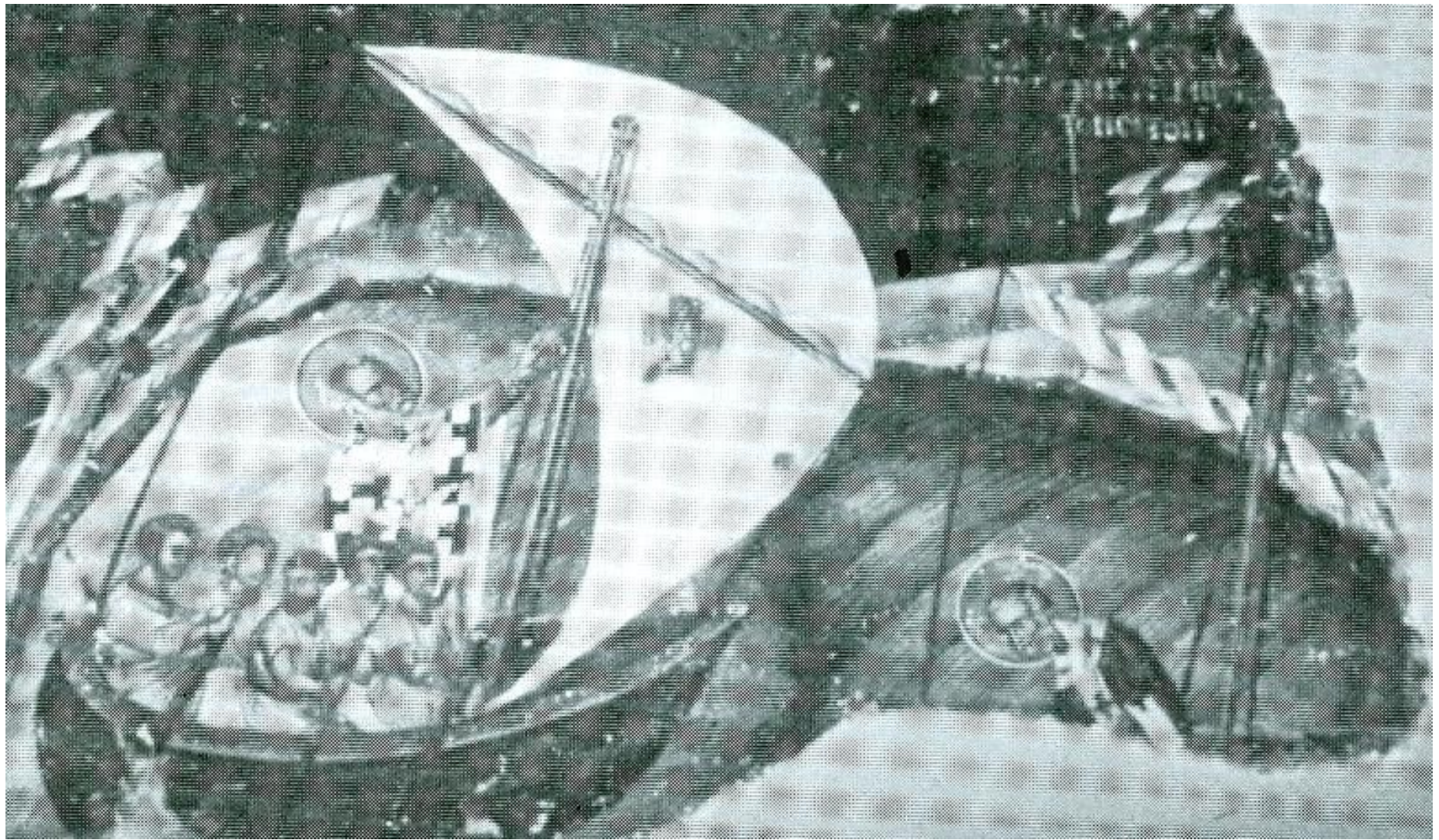
Sv. Nikola se javlja caru Konstantinu u snu .

Sv. Nikola se javlja eparhu Evlaviju u snu

Sv. Nikola se javlja eparhu Evlaviju u snu
Sv. Nikola spasava tri čoveka od naga mača
Tri vojvode u tamnici

Sv. Nikola utišava buru na moru
(spasava mornare)

Smrt sv. Nikole

Ciklus sv. Đorđa

- Žitije sa tipičnim osobenostima stradanja:

Sv. Đorđe pred Dioklecijanom ili Dadijanom

Mučenje na točku, Bacanje u krečanu,

Bičevanje volujskim žilama, Polaganje kamena na grudi,

Grebanje metalnim grabljama, Zalivanje nogu u olovne čizme,

Zabijanje eksera u noge, Ispijanje otrova

Suđenje pred Dioklecijanom ili Dadijanom

Pogubljenje odsecanjem glave

Sahrana sv. Đorđa (često sahrana tela i glave odvojeno)

- Čuda:

Leči vola seljaku Glikeriju

Obara idole

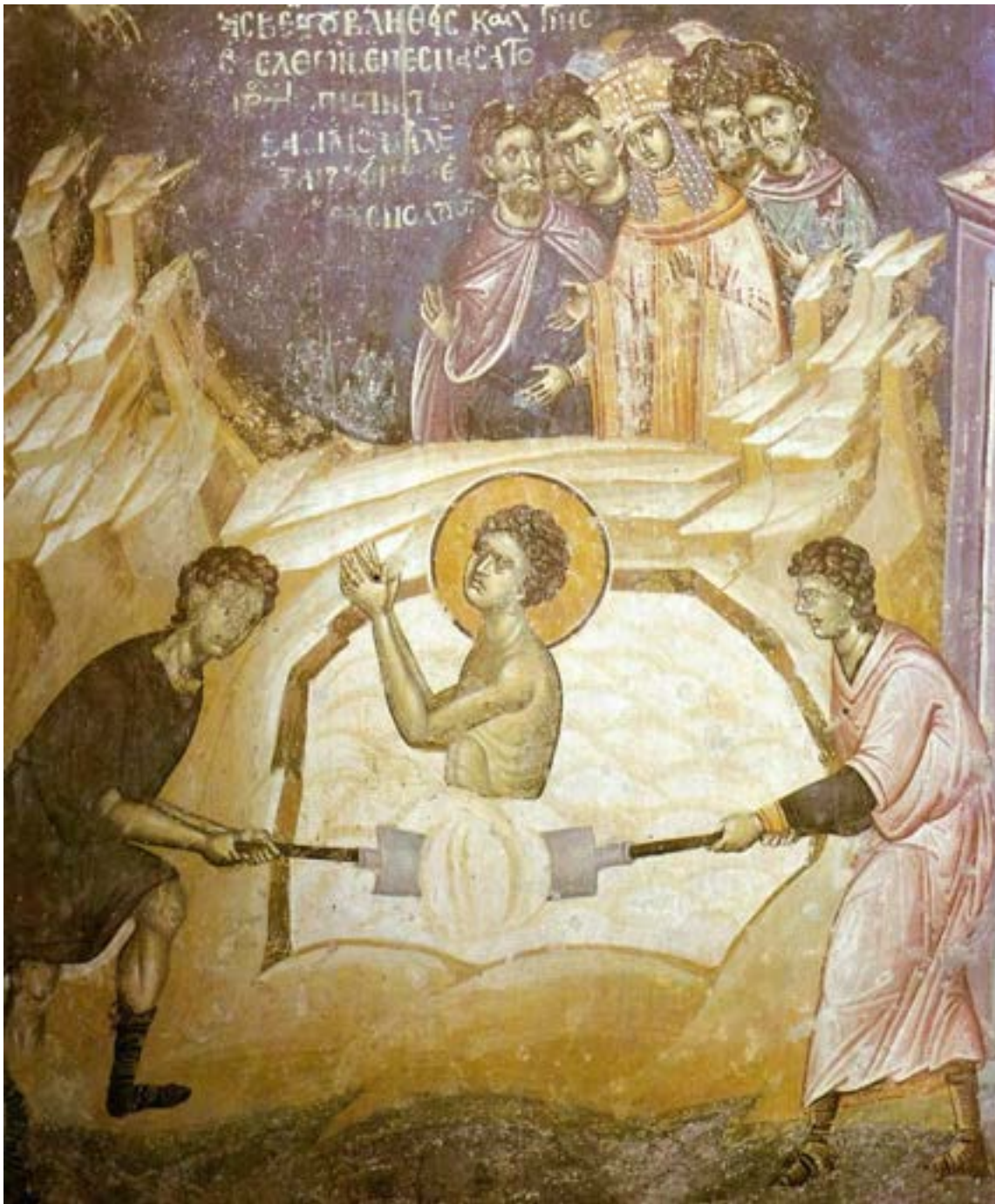
Vaskrsava mrtvog

Ubija aždaju i spasava princezu Aleksandru

Suđenje pred Dioklecijanom (ili Dadijanom)
Sv. Đorđa bodu u stomak

Sv. Đorđe u krečani

Sv. Đorđe vaskrsava umrlog

Sv. Đorđu polažu kamen na grudi

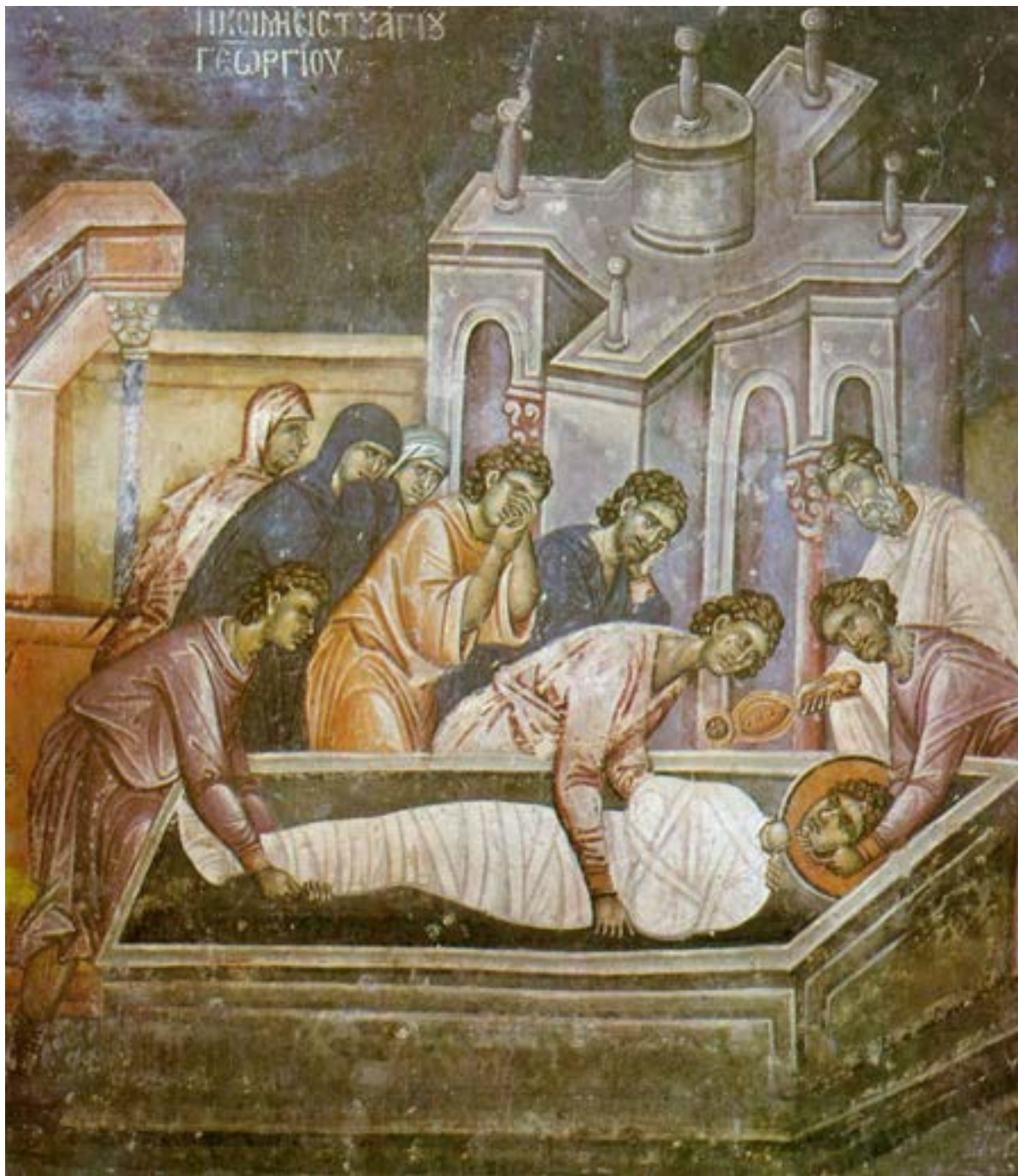
Sv. Đorđa grebu metalnim grabljama

Sv. Đorđe obara idole
Sv. Đorđe i princeza sa aždajom

ΗΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΑΓΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Sahrana sv.
Đorđa

Ciklusi različitih svetitelja

Svetih apostola (sv. Petra, sv. Pavla)

Svetih žena (sv. Petke)

Svetih monaha (sv. Antonija, sv. Simeona)

Arhanđela Mihaila i Gavрила